

NEKI PROBLEMI U PRIMJENI POZITIVNIH PRAVNIH PROPISA U PRAKSI DEFEKTOLOGA-SOCIJALNOG PEDAGOGA PRI CENTRU ZA SOCIJALNU SKRB

Mirjana Radetić

Centar za socijalnu skrb Pula

Sažetak:

Poticaj za ovaj rad su neki pokazatelji koji navode na zaključak da maloljetni delinkventi smješteni u odgojne ustanove temeljem sudske rješenja ne doživljavaju potrebnu razliku između stručnih djelatnika Odjela za zaštitu djece i mlađeži s poremećajima u ponašanju Centra za socijalnu skrb i suca za mlađež, a u vezi s činjenicom tko ih je u ustanovu uputio. Obzirom da, sukladno relativno velikom broju pravnih propisa koji reguliraju postupanje prema maloljetnicima s poremećajima u ponašanju, defektolog-socijalni pedagog tijekom kaznenog postupka sudjeluje, između ostalog, i kao dijagnostičar i kao predlagatelj, a potom i u samom izvršavanju odgojne mjere upućivanja u odgojnu ustanovu, na ovom su području prisutne odredene teškoće.

Naime, pri Sudu za mlađež narušava se odnos maloljetnog delinkventa i njegovih roditelja s jedne strane i stručnog djelatnika Centra za socijalnu skrb s druge strane, te je stoga primijećeno da se teškoće javlju kasnije prilikom izvršavanja odgojne mjere. Zbog toga valja upozorit na probleme vezane uz pojedine dijelove kaznenog postupka u svrhu iznalaženja mogućnosti prevladavanja istih.

Ključne riječi: Centar za socijalnu skrb, upućivanje u odgojnu ustanovu, primjena pravnih propisi

1. UVOD

Prateći rad Odjela za zaštitu djece i mlađeži s poremećajima u ponašanju Centra za socijalnu skrb Pula mogu se uočiti odredene teškoće u radu defektologa-socijalnog pedagoga pri provođenju pozitivnih zakonskih propisa koje se javljaju tijekom kaznenog postupka. Naime, ovaj stručnjak, između ostaloga, dijagnosticira poremećaje u ponašanju i predlaže izricanje odgojne mjere upućivanja u odgojnu ustanovu, ali je i nadležan za njevo izvršavanje.

U radu Odjela za zaštitu djece i mlađeži s poremećajima u ponašanju (timu) centara za socijalnu skrb primjenjuje se relativno velik broj pravnih propisa (zakona, pravilnika, naputaka) koji reguliraju postupanje prema maloljetnicima s poremećajima u ponašanju. Kako bi se odgovarajuće primjenjivali, a ujedno bez teškoća i kvalitetnije realizirali u svrhu konačne optimalne socijalizacije i/ili resocijalizacije maloljetnih počinitelja kaznenih djela, u ovom članku naglasit ćemo biti odredene

probleme vezane uz primjenu propisa koji se odnose na tijek kaznenog postupka tj. dijagnosticiranje, predlaganje, ali i izvršavanje odgojne mjere upućivanja u odgojnu ustanovu. Za izvršavanje ove zavodske mjere nadležno je Ministarstvo pravosuda, a kažimo i to da se mjera upućivanja u posebnu odgojnu ustanovu izriče vrlo rijetko (primjerice, u Centru za socijalnu skrb Pula u proteklih je pet godina zabilježeno izricanje mjere u svega jednom slučaju; ili drugčije, u ovom je Centru u proteklih pet godina omjer izricanja odgojne mjere pojačane brige i nadzora u odnosu na izricanje odgojne mјere upućivanje u odgojnu ustanovu bio 6:1).

Medutim, s obzirom na težinu i složenost poremećaja u ponašanju koje iskazuju malodobnici kojima se izriče ova mjera, problem ipak nije zanemariv. Kako potvrđuju mnoga istraživanja, maloljetni počinitelji kaznenih djela s težim poremećajima u ponašanju potječu uglavnom iz kvalitativno i kvantitativno deficijentnih obitelji. Za takve maloljetnike je nerijetko indiciran upravo tretman

u odgojnog domu ili zavodu, a zbog lošijih osobnih i obiteljskih prilika s takvom je populacijom složenije raditi, što naveden problem čini i značajnijim i teže rješivim.

Istraživanje koje je provedeno na uzorku od 926 djece i maloljetnika prijavljenih Okružnom ili Općinskom sudu u Zagrebu tijekom 1977. i 1978. godine ukazalo je da trećina (32%) tih osoba ne živi s oba roditelja, 12,2% živi izvan roditeljske kuće, a njih 25,7% živi u domaćinstvu s više od tri osobe (Staščik, 1981; prema Mikšaj-Todorović, 1987). Poldručić (1981) i Vrgoč (1988) ukazuju kako je obrazovna razina roditelja delinkventne djece i mlađih, kao i djece i mladeži s poremećajima u ponašanju u cjelini niža od obrazovne razine karakteristične za tzv. opću populaciju. Autorica Mikšaj-Todorović (1983) temeljem rezultata na tretiranom uzorku maloljetnih delinkvenata zaključila je da su socio-patološki oblici ponašanja vrlo prisutni u obiteljima maloljetnih delinkvenata, pri čemu se najčešće radi upravo o poremećenim meduljudskim odnosima (u 49% slučajeva), te svadama i fizičkim razračunavanjima (u 51% slučajeva).

Spomenimo ovdje i rezultate kratke ankete koju je autorica ovoga rada provela pri Odjelu za zaštitu djece i mladeži s poremećajima u ponašanju Centra za socijalnu skrb Pula na uzorku od 17 maloljetnika koji su tijekom 1997. i 1998. godine boravili u odgojnim domovima i zavodima temeljem rješenja suca za mladež. Svrha ankete bila je samo povratna informacija (bez relevantne statističke obrade podataka) o mišljenju maloljetnih delinkvenata glede pitanja tko ih je smjestio u ustanovu. Rezultati ankete naznačuju, odnosno sugeriraju potrebu daljnjega, ozbiljnijeg istraživanja ovog problema, jer četiri maloljetnika (u apsolutnom smislu) odbijaju popuniti upitnik zbog otpora prema stručnom djelatniku Centra, a od trinaestoro preostalih maloljetnika, osmero drži da ih je u ustanovu uputio stručni djelatnik Centra za socijalnu skrb, troje navodi da je to učinio sudac za mladež, a dvoje smatra da su to učinili njihovi roditelji.

Bez namjere vrjednovanja pojedinih zakonskih rješenja i detaljnijeg opisivanja kaznenog postupka, u dalnjem je tekstu intencija ukazati na konkretnе poteškoće koje se javljaju u njihovo primjeni u svrhu njihova mogućega prevladavanja "u hodu". Jedan od uočenih problema odnosi se na stručni rad defektologa-socijalnih pedagoga pri odjelima za zaštitu djece i mladeži s poremećajima u ponašanju centara za socijalnu skrb. Prije elaboracije problema, kao ilustraciju njihove djelatnosti navedimo tvrdnju Koller-Trbović (1997) koja naglašava da je socijalni pedagog educiran i sudjeluje u svim aktivnostima, odnosno interventnim mjerama koje društvo poduzima s ciljem sprječavanja i suzbijanja društveno neprihvatljivog ponašanja djece, mladeži i odraslih osoba, što znači od prevencije, detekcije, dijagnostike, tret-

mana i posttretmanskog prihvata, te evaluacije rada i supervizije, bilo da je samostalni djelatnik na određenim poslovima ili pak suradnik u timu, savjetnik i slično.

Neke teškoće u radu defektologa-socijalnog pedagoga kao dijagnostičara, predlagatelja i izvršitelja odgojne mjere upućivanja u odgojnu ustanovu tijekom kaznenog postupka, mogu se uvjetno podijeliti i prikazati kroz tri faze:

- I Faza dijagnosticiranja,
- II Faza predlaganja odgojne mjere,
- III Faza izvršavanja odgojne mjere.

2. DIJAGNOSTICIRANJE

U prvim kontaktima s maloljetnim počiniteljem kaznenog djela (ukoliko državni odvjetnik ranije nije zatražio mišljenje o svrhovitosti pokretanja postupka prema maloljetniku) u praksi Centra za socijalnu skrb Pula, defektolog-socijalni pedagog je dužan na traženje suca za mladež, tijekom pripremnog postupka, uz ostale članove

Odjela za zaštitu djece i mladeži s poremećajima u ponašanju (obvezatno socijalnog radnika i po potrebi psihologa) sudjelovati sa svojim nalazom i mišljenjem u prikupljanju relevantnih podataka za konkretnog maloljetnika.

Zakon o sudovima za mladež iz 1997. godine je u čl. 70 st. 1. i 2. u tom pogledu jasan; u pripremnom postupku prema maloljetniku, uz činjenice koje se odnose na kazneno djelo, posebno će se utvrditi godine maloljetnikova života, okolnosti potrebne za ocjenu njegove duševne razvijenosti, ispitati će se sredina i prilike u kojima maloljetnik živi i ostale okolnosti koje se tiču njegove ličnosti. Radi utvrđivanja tih okolnosti saslušat će se maloljetnikovi roditelji, njegov skrbnik i druge osobe koje mogu dati potrebne podatke. O tim okolnostima zatražiti će se izvješće od Centra za socijalnu skrb, a ako je prema maloljetniku bila primjenjena odgojna mjera, pribavit će se izvješće o njenoj primjeni.

Maloljetni počinitelj kaznenog djela dolazi kod defektologa-socijalnog pedagoga koji ispituje sociopedagoške karakteristike i okolnosti primjenom dostupnog sociopedagoškog instrumentarija i uz konzultiranje različitih izvora podataka, kako bi prikupio različite, što objektivnije, činjenice u svrhu određivanja daljnje odgovarajućeg tretmana. U tom smislu autorica Koller-Trbović (1996) naglašava da je u središte interesa potrebno staviti cilj i svrhu procesa dijagnosticiranja koji se prvenstveno odnosi na procjenu mogućih postignuća pojedinca na određenim područjima socijalne integracije i osobne kompetencije, moguće reakcije na programe pomoći i tretmana, odnosno na konk-

retne načine neposrednog rada s pojedincem i/ili njegovom sredinom.

Tijekom višestrukih susreta između ovoga stručnog djelatnika, maloljetnika i njegovih roditelja nužno se stvara određeni odnos. Da li će taj odnos biti kvalitetniji ili manje kvalitetan ovisi o mnogim čimbenicima, no u interesu je stručnog djelatnika da on bude što bolji kako bi se maloljetnika "pridobilo" na suradnju i kako bi se prikupilo što više relevantnih podataka na osnovu kojih se donosi nalaz i mišljenje, odnosno kako bi se dobili selekcionirani podaci relavantni za daljnji tretman.

Tijekom razgovora maloljetnik nerijetko zapituje o svojoj budućnosti vezanoj uz daljnji tijek kaznenog postupka, a stručni su mu djelatnici dužni reći što dalje može očekivati, i to konkretno, argumentirano i detaljno. Osim navedenog, razdoblje dijagnosticiranja koje predhodi određenom tretmanu važno je iz razloga što priprema djecu i mlađež na ono što slijedi u tretmanu (Keulen, 1992; prema Koller-Trbović, 1996). Potonja autorica ističe važnost ne samo pasivnog pripremanja djeteta, već i aktivnog uključivanja u vlastiti tretman (što vrijedi i za obitelj, školu i druge čimbenike u svakodnevnom životu djeteta). Dakle, ovakav pristup omogućava izvore, potiče motivaciju za rad na sebi, te daje perspektivu za budućnost. To je važno jer bez vlastitog pristanka i motiviranosti za uključivanje u tretman postoje male šanse za njegov uspjeh.

Nakon što je maloljetnik "obrađen" od strane svih stručnih djelatnika Odjela za zaštitu djece i mlađeži s poremećajima u ponašanju, na svojoj sjednici Odjel donosi zaključak tj. mišljenje s prijedlogom sucu za mlađež, a u svezi izricanja odgojne mjere.

3. PREDLAGANJE ODGOJNE MJERE

Ovu fazu teško je odijeliti od faze izrade nalaza i mišljenja, odnosno dijagnosticiranja, s obzirom da sam nalaz i mišljenje sadrži prijedlog za izricanje odgojne mjere. No, ograničit ćemo se na predlaganje odgojne mjere u tijeku glavne rasprave pri Sudu za mlađež. U čl. 80 st.2. Zakona o sudovima za mlađež iz 1997. godine navodi se da se kazna i zavodske odgojne mjere mogu izreći samo nakon održane glavne rasprave. Ostale odgojne mjere mogu se izreći i na sjednici vijeća.

Maloljetni delinkvent dolazi u sudnicu u kojoj najčešće ne poznaje većinu sudionika. Iako se tijekom pripremnog postupka susreo sa sucem za mlađež i svojim odvjetnikom, najčešće postavljenim po službenoj dužnosti, uglavnom mu se nitko nije približio kao stručni djelatnik Centra za socijalnu skrb, a posebno ako se radi o slučaju kada je od prvih dolazaka u Centar za socijalnu skrb i konačnog sazivanja glavne rasprave prošlo relativno duže razdoblje, u kojem maloljetnik i njegovi roditelji

suraduju sa stručnim djelatnikom Centra. Maloljetniku to, istina, s jedne strane predstavlja i olakšanje, tim više ukoliko mu početna faza "ispitivanja" pri Centru nije predstavljala veću neugodu nego "ispitivanje" od strane policije ili suca za mlađež tijekom pripremnog postupka.

U tijeku glavne rasprave državni odvjetnik daje svoj prijedlog za izricanje odgojne mjere, ponkad u skladu s prijedlogom djelatnika Centra, ponekad i drugčiji, ispituje se maloljetni počinitelj kaznenog djela, njegovi roditelji, svjedoci. Slijedi mišljenje i prijedlog djelatnika Centra za socijalnu skrb, a koji najčešće nešto opširnije od ostalih iznosi zaključno mišljenje Odjela za zaštitu djece i mlađeži s poremećajima u ponašanju temeljeno na saznanjima o obiteljskim, osobnim i drugim prilikama maloljetnog delinkventa. Kako je u fokusu interesa ovoga rada izricanje odgojne mjere upućivanja u odgojnu ustanovu, valja kazati da podaci koje čuju maloljetnik i njegovi roditelji nisu nimalo ugodni, iako moraju biti i selekcionirani i priлагodeni prilikama u sudnici (čl. 78. st. 2. Zakona o sudovima za mlađež navodi da bitni sadržaj prikupljenih podataka o maloljetnikovoj ličnosti valja izložiti tako da to, koliko je moguće, ne djeluje štetno na maloljetnikov odgajanju).

Kao što je u uvodnom djelu naglašeno, u sklopu mnogobrojnih istaživanja poznato je o kakvim se obiteljima iz kojih potječe ovakav maloljetni delinkvent najčešće radi, i općenito, koliko su maloljetnik i njegov roditelj sposobni shvatiti potrebu izricanja ove odgojne mjere. Valja napomenuti da se, u trenutku izgovaranja "ključnih riječi" prijedloga često "ruši" cijeli, do tog trenutka, gradeni odnos između maloljetnika i njegovog roditelja s jedne strane i stručnog djelatnika Centra za socijalnu skrb s druge strane. U njihovim očima "postajemo varalice, licemjerne osobe, lažljivci, predmet mržnje i glavni kažnjavatelji". Sve što maloljetnik i njegov roditelj u sudnici dalje "čuje" ili "ne čuje" od manje je važnosti. Često i odvjetnik brani maloljetnika temeljeći obranu na tvrdnji da djelatnici Centra "pretjeruju", a sudac za mlađež često "otpusti" sve sudionike (stranke) u postupku i tek nakon nekoliko sati ili dana objavi o kojoj se odgojnoj mjeri radi. Najčešće je to odgojna mjera koju je u sudnici prvi izgovorio upravo stručni djelatnik Centra za socijalni rad. Kao što je poznato, maloljetnik i njegovi roditelji "dobivaju odluku" u formi sudskog rješenja, sa svim prijedlozima sudionika glavne rasprave.

Mišljenja smo da problem predlaganja odgojne mjere pri Sudu za mlađež sam po sebi ne bi bio tako značajan da, sukladno važećim zakonskim propisima, djelatnici Odjela za zaštitu djece i mlađeži s poremećajima u ponašanju Centara za socijalnu skrb, kao tijela starateljstva, nisu nadležni i za izvršavanje odgojne mjere upućivanja u odgojnu ustanovu.

4. IZVRŠAVANJE ODGOJNE MJERE UPUĆIVANJA U ODGOJNU USTANOVU

Po pravomoćnosti sudskog rješenja kojim je maloljetnom delinkventu izrečena odgojna mjera upućivanja u odgojnu ustanovu, defektolog-socijalni pedagog kontaktira odgojnu ustanovu u koju će maloljetnik biti upućen i dogovora smještaj. U realizaciji preprate, bilo da maloljetnika u odgojnu ustanovu odvodi roditelj ili, pak, stručni djelatnik Centra za socijalnu skrb, postoje teškoće, jer niti maloljetnik ni roditelj nisu spremni na suradnju. Roditelji nastoje "zaštитiti" svoje dijete i često pokušavaju na različite načine odgoditi smještaj. Nakon dužeg uvjeravanja, razgovora o potrebi maloljetnikovog odlaska u odgojnu ustanovu, a ne rijetko i usmenog upozorenja roditelju glede zakonske regulative povodom mogućeg sprječavanja provodenja mjere, maloljetnik odlazi u zavodski tretman.

Tijekom boravka u odgojnoj ustanovi, u kojoj može, sukladno čl. 14. st. 3. Zakona o sudovima za mladež biti najmanje šest mjeseci, a najdulje dvije godine, maloljetnik je nagradivan najčešće putem dolazaka na vikend-dopuste, blagdane, školske praznike u svoje primarno okružje, a za vrijeme njegova boravka u odgojnoj ustanovi defektolog-socijalni pedagog dužan je suradivati s njegovom obitelji tj. pokušati ukloniti ili pak sanirati čimbenike koji su utjecali na maloljetnika da počne manifestirati poremećaje u ponašanju u najširem smislu te riječi, stvarajući tako što optimalnije uvjete za njegov povratak u užu, pa i šиру socijalnu sredinu.

Međutim, ovo je razdoblje bremenito mnogim problemima. Sama činjenica da maloljetnik odlazi u odgojnju ustanovu stresna je kako za njega samoga, tako i za njegovu obitelj, a već apostrofirano "izgubljeno povjerenje" u predhodnoj fazi, u ovakvim je prilikama teško vratiti. Učestalo su nam, zbog toga, sve osobe u tretmanu "u otporu", a smještaj u instituciju doživljavaju uglavnom isključivo kao kaznu, a ne mjeru odgoja i/ili preodgoja.

Upitna je stoga, vrlo često, kvalitetna realizacija ciljeva, zadataka, odnosno različitih sadržaja i aspekata tretmana, a u čije je "dijelove" uključen i defektolog-socijalni pedagog s pozicije stručnog djelatnika Centra za socijalnu skrb. Naravno, na taj se način dovodi u pitanje i uspješnost svekolikog tretmana, odnosno mjere u cjelini.

5. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Problemi koji se javljaju tijekom sudjelovanja defektologa-socijalnog pedagoga u kaznenom postupku prema maloljetnom delinkventu od samoga njegova početka, a vezani su uz dijagnosticiranje poremećaja u ponašanju, predlaganje odgojne mje-

re Sudu za mladež, te sudjelovanje u izvršavanju tj. praćenju provodenja mjere upućivanja u odgojnu ustanovu, moguće je, prema našem mišljenju, ublažiti na više načina.

Prije svega, valja "poraditi" na vlastitoj profesionalnoj kompetentnosti, poglavito putem dodatne edukacije, kako bi pogreške koje potječu od mogućeg nesnalaženja samih stručnih djelatnika-socijalnih pedagoga sveli na najmanju moguću mjeru.

Istaknimo i jedan od, vjerojatno, uspješnijih načina, a koji je i prema naputku Ministarstva rada i socijalne skrbi iz 1994. godine obvezno primjenjivati prema svim maloljetnim delinkventima kojima je izrečena zavodska mjera, te njihovim obiteljima; radi se o tome da se i roditeljima, što je uostalom sukladno i novom Obiteljskom zakonu, izrekne mjeru nadzora nad roditeljskom skrb (stalni nadzor nad izvršavanjem roditeljskog prava). Mjera se provodi prema roditeljima, a postavljanjem voditelja mjere koji nije bio sudionik kaznenog postupka, nerijetko vanjskog suradnika Centra za socijalnu skrb, moguće je znatnije ublažiti problem koji se, vjerojatno, manifestira u suradnji sa stručnim djelatnikom Odjela za zaštitu djece i mladeži s poremećajima u ponašanju, generiran već spomenutim razlozima. Iako je u početku provodenja ove odgojne mjere moguć znatniji otpor od strane maloljetnikove obitelji, tijekom vremena voditelj mjere, u pravilu, uspostavlja zadovoljavajući kontakt i, manje ili veće, kvalitativne pomake.

Takoder je moguće navedene poteškoće ublažiti i preraspodjelom poslova između članova Odjela za zaštitu djece i mladeži s poremećajima u ponašanju, tako da su različiti djelatnici uključeni u različite faze kaznenog postupka (što je slučaj pri Centru za socijalnu skrb Pula). Naravno da i pri ovakvoj organizaciji, odnosno načinu rada, ma koliko se pokušavaju preraspodjeliti zadaci unutar Odjela, postoji mogućnost da maloljetni delinkventi i njihovi roditelji dožive djelatnike Centra isključivo negativno, a nerijetko "kroz različite struke i tzv. opise i popise poslova". Takoder se dešava da je i zbog objektivnih razloga nemoguće drukčije organizirati rad pri Odjelu za zaštitu djece i mladeži s poremećajima u ponašanju kako zbog velikog broja maloljetnika u odnosu na broj djelatnika, tako i zbog, primjerice, visoke stope boličanstva, fluktuacije stručnih djelatnika zbog rada s relativno "teškom" populacijom i relativno dugog osposobljavanja novih djelatnika za obavljanje navedenih poslova i sličnog. Čini se da veće poteškoće imaju manji Centri za socijalnu skrb gdje na području problematike maloljetničke delinkvencije rade jedan do dva stručna djelatnika.

Dosadašnji pokušaji ublažavanja navedenih teškoća u području funkciranja sa Sudom za mladež sporije napreduju i zbog relativno česte

promjene sudaca za mladež. Mišljenja smo da je potrebno češće primjenjivati čl. 83. st. 3.i st. 4. Zakona o sudovima za mladež prema kojemu, tijekom glavne rasprave, vijeće može naložiti da se osim državnog odvjetnika, branitelja i predstavnika Centra za socijalnu skrb, iz zasjedanja udalje sve ili samo pojedine osobe. Tako se za vrijeme izvođenja pojedinih dokaza ili govora stranaka iz zasjedanja može udaljiti maloljetnik i to zbog mogućega štetnog utjecaja na njegov odgoj...

U svrhu ublažavanja navedenih teškoća, konkretno, oportuno je realizirati i uključivanje "dugoočekivanoga" stručnog suradnika defektologa-socijalnog pedagoga pri Sudu za mladež u Puli, koji bi mogao preuzeti dio uloge "predlagatelja" mjeru kako bi se stručna djelatnost Centra za socijalnu skrb mogla odvijati uz manje teškoće, poglavito na području izvršavanja odgojne mjeru i kasnijeg posttretmanskog prihvata.

Na kraju navedimo da otklanjanje spomenutih problema, već od samoga početka sudjelovanja defektologa-socijalnog pedagoga u kaznenom postupku, kroz faze dijagnosticiranje, predlaganje i izvršavanje odgojne mjeru upućivanja u odgojnu ustanovu, te uspostavljanje kvalitetnog odnosa povjerenja s maloljetnikom i njegovom obitelji i njihovo aktivno uključivanje i sudjelovanje u procesu socijalizacije i/ili resocijalizacije otvara vrata sociopedagoškog djelovanja u najširem smislu te riječi i omogućava učinkovitu realizaciju tretmana.

LITERATURA:

1. KOLLER-TRBOVIĆ N.(1996): Dijagnosticiranje kao prepostavka tretmana. (U:) Kriminologija i cijalna integracija. Vol.4, br.1 . Fakultet za defektologiju. Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb.
2. KOLLER-TRBOVIĆ, N.(1997): Socijalno pedagoški pristup dijagnosticiranju i programiranju tretmana za djecu i mladež s poremećajima u ponašanju. U:Kriminologija i socijalna integracija. Vol. 5 br.1-2. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet. Sveučilište u Zagrebu. Zagreb.
3. MIKŠAJ-TODOROVIĆ, LJ.(1983): Socio-demografske i fenomenološke karakteristike delinkventne djece i maloljetnika u SRH, zavisno o mjestu njihova boravišta. Zagreb.
4. MIKŠAJ-TODOROVIĆ LJ.(1987): Obiteljske i socio-demografske karakteristike maloljetnih delinkvenata u Hrvatskoj i povezanost s nekim oblicima poremećaja u ponašanju. Disertacija. Fakultet za defektologiju. Sveučilišta u Zagrebu.Zagreb.
5. POLDRUGAČ Z. (1981): Relacije između nekih karakteristika tok školovanja i kriminalnog ponašanja djece i omladine na području Zagreba. Magisterski rad. Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
6. VRGOČ I.(1988): Utjecaj nekih od faktora kvalitete obiteljskih odnosa na intenzitet poremećaja u ponašanju mlađih. U: Fenomenološke i socio demografske karakteristike mlađih punoljetnih delinkvenata. Fakultet za defektologiju. Sveučilišta u Zagrebu i Zavod za socijalni rad grada Zagreba. Zagreb.
7. Zakon o sudovima za mladež . N. N.111/97.
8. ŽIŽAK A.(1997):Element profesionalne kompetentnosti socijalnih pedagoga. Kriminologija i socijalna integracija. Vol. 5 br.1-2. Edukacijsko-reabilitacijski fakultet. Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb.

APPLICATION OF LEGAL REGULATIONS IN SOCIAL PEDAGOGUES' PROFESSIONAL WORK AT THE CENTER FOR SOCIAL CARE

Summary

The article is inspired by some indications which lead to a conclusion that minor delinquents who are settled in corrective institutions through court order do not experience necessary difference between professionals working at the Department for Protection of Children and Young People with Behavioral Disorders, that is a part of the Center for Social Care, and juvenile judge, who settled them in the corrective institution. Due to the fact that regulations force social worker during the legal procedure to act as diagnostician, propounder and as a executor of the corrective measure, difficulties are rather frequent because in the propounding procedure relationship between minor and his parents at one side and professional working in the Center for Social Care at the other are disturbed. It has been noticed that this fact causes difficulties during execution of the corrective measure. It is therefore necessary to identify the problems connected to certain parts of legal procedure. That would make possible to find the ways of overcoming these difficulties.

Key words: Center for Social Care, settling in corrective institution, regulations